

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده پزشکی

گروه طب اورژانس

طرح درس کارآموزی طب اورژانس

عنوان درس : کارآموزی طب اورژانس

مقطع تحصیلی : پزشکی عمومی

نوع درس : عملی - بالینی

مدت دوره : دو هفته

محل اجرا دوره : بخش اورژانس بیمارستانهای آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی

مدرسان : اعضاء هیأت علمی گروه طب اورژانس

تعداد واحد : ۱/۵ واحد

تاریخ شروع : به صورت چرخشی

شرح درس :

در طول این دوره آموزشی کارآموزان محترم باید آموزش ببینند که :

- ۱- با کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند
- ۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصا در شرایط ، مختلف بالینی نشان دهد که مسوولیت پذیری ، اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است .
- ۳- ضمن احیا و تثبیت بیمار مبتلا به علائم و شکایت شایع و مهم (فهرست پیوست) ، از وی شرح حال بگیرد و معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد ، تشخیص های افتراقی مهم را فهرست کند و گامهای ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استانداردهای بخش بالینی محل آموزش زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد
- ۴- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم (فهرست پیوست) را تشخیص دهند و گایدلاین های بومی در مورد اقدامات تشخیصی و درمانی را مطابق پروتکل های طب اورژانس در حد مورد انتظار از پزشک عمومی مطالعه نماید و مراحل مدیریت و درمان مشکل بیمار را بر اساس استانداردهای بخش با نظارت سطوح (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.
- ۵- پروسیجرهای ضروری (فهرست پیوست) را با رعایت اصول ایمنی بیمار، به طور مستقل با نظارت مناسب (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

اهداف اختصاصی:

الف - حیطه دانش:

- دانش لازم جهت ارائه مراقبت های اولیه در بیماران مراجعه کننده به اورژانس را در حدود مسئولیتهای یک پزشک عمومی به کار گیرد.
- دانش لازم در زمینه اولویت فوریت بیماری را کسب نماید دانش نظری تشخیص های افتراقی شرایط تهدید کننده حیات یا عضو را کسب نماید

ب - حیطه مهارت:

- بتواند اقدامات احیاء پایه را انجام دهد.
- بتواند اقدامات احیاء پیشرفته را در حدود مسئولیتهای یک پزشک عمومی انجام دهد .
- بتواند اقدامات مربوط به بازکردن و حفظ راه هوایی را در حدود مسئولیتهای یک پزشک عمومی انجام دهد .
- بتواند اقدامات مربوط به بیماران با ترومای متعدد را در حدود مسئولیتهای یک پزشک عمومی انجام دهد .
- مهارت های ارتباطی و بین فردی لازم را کسب نماید.

- بتواند اقدامات مربوط به بیمار را طبق جدول "اقدامات عملی" انجام دهد.
- اصول مشاوره و ارجاع در اورژانس را فراگرفته باشد.

ج - حیطه نگارش:

- به منظور ارائه بهترین مراقبت های پزشکی، کارآموز طب اورژانس باید در پایان دوره ارتباط مناسب، مؤثر و عاطفی و مشارکت جویانه با بیمار، خانواده و همراهان وی، سایر پزشکان و دست اندرکاران حرفه پزشکی را فراگرفته باشد.
- ارتباط کارآموز با بیمار باید بر اساس درک و احساس همدردی و روش مشارکت جویانه در جهت جلب اعتماد بیمار باشد.

بدین منظور:

کارآموز باید با دقت و حوصله و به صحبت های بیمار و همراهان وی گوش فرا داده و از این طریق علاوه بر ایجاد یک رابطه انسانی با او، شرح حال دقیق و اطلاعات شنیده شده را تجزیه و تحلیل و ثبت نماید. متقابلاً اطلاعات لازم در مورد وضعیت بیمار، برنامه درمانی، خطرات احتمالی روشهای مختلف و دستورات پیشگیری لازم را به بیمار و همراهان وی ارائه دهد.

- کارآموز باید در نحوه برقراری ارتباط با بیمار و همراهان وی، تاثیر عواملی نظیر سن و جنس، میزان تحصیلات، زمینه های مذهبی - فرهنگی و اجتماعی - اقتصادی وی را مد نظر قرار داده و موقعیت بیمار را با توجه به عوامل فوق درک نماید.
- کارآموز باید فراگیرد که در زمان مناسب با سایر دست اندرکاران حرفه های پزشکی مشاوره نموده و سهم و نقش آنها را در روند درمان بیمار دریابد و بکار گیرد، همچنین در کارهای گروهی مشارکت فعال و سازنده داشته باشد.

شیوه تدریس:

آموزش بالینی در بخش اورژانس براساس کنفرانس، راند بخش و کلاسهای آموزشی می باشد

- ☐ Bedside teaching
- ☐ Problem-based learning
- ☐ Apprenticeship model
- ☐ Lecture
- ☐ Small group discussion
- ☐ Role play
- ☐ Video presentation
- ☐ Workshop
- ☐ Task-based learning
- ☐ Demonstration
- ☐ Authentic learning

نحوه ارزشیابی دانشجوی:

- حضور و غیاب و رعایت اخلاق پزشکی در رفتار با همکاران - پرسنل و بیماران (۴نمره)
- کامل کردن لاگ بوک (۶ نمره)
- امتحان کتبی پایان بخش (۱ نمره)
- در صورتی که کارآموز کمتر از ۶۱٪ کل نمره ارزشیابی (کمتر از ۱۲) را کسب نماید لازم است تجدید دوره شود .

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجوی:

- غیبت ها مطابق قوانین آیین نامه آموزشی دانشکده اعلام می گردد.
- حضور به موقع در اورژانس و قبل از استاد در کلاس تئوری و توجه کامل به مباحث ارائه شده در کلاس ضروری است.

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- حضور کلیه کارآموزان دوره در تمام برنامه های فوق الزامی است.
- کارآموز می بایست روزانه بجز روزهای تعطیل از ساعت ۸ الی ۱۲ در اورژانس براساس صلاحدید مسئول محترم آموزش کارآموزی حضور داشته باشد.
- فعالیت فوق العاده جهت پیگیری بیماران و شرح حال گیری وانجام پروسجرعصرها از ساعت ۱۶ الی ۲۰ زیر نظر استاد مربوطه و براساس صلاحدید استاد مربوطه انجام می گیرد.
- پوشیدن روپوش سفید و تمیز در تمام ساعات حضور در بیمارستان و نصب کارت شناسائی عکسدار برروی روپوش الزامی است.
- کارآموز بدون اطلاع قبلی استاد حق ترک راند آموزشی و کلا سهای آموزشی را ندارد.
- در صورت نیاز به مرخصی ضروری لازم است با درخواست کتبی از طرف کارآموز و تائید مسئول محترم آموزش کارآموزی صورت گیرد، در غیر اینصورت غیبت محسوب شده و منجر به معرفی به کمیته انضباطی گروه خواهد شد.
- تاریخ امتحان پایان دوره: پایان هر دوره می باشد .

منابع اصلی:

1. درسنامه طب اورژانس تالیف دکتر هومان حسین نژاد ندائی (بر اساس سرفصل های برنامه ضروری کارورزی مصوب وزارت بهداشت)

- 1- Tintinalli's Emergency Medicine 2020
- 2- Rosen Emergency Medicine 2022
- 3- Hedjes Emergency Medicine Procedures 2018
- 4- AHA 2025

علائم و شکایات شایع در این بخش:

1. ایست قلبی تنفسی
2. شوک
3. کاهش هوشیاری
4. مولتیپل تروما
5. اصول کلی برخورد با مسمومیت
6. زخم
7. تشنج
8. سردرد
9. سرگیجه
11. تنگی نفس
11. درد قفسه سینه
12. درد شکم،

سندرمها و بیماریهای مهم در این بخش :

- ۱- ترومای متعدد
 - ۲- عوارض تزریق خون
 - ۳- اورژانس های پرفشاری خون
 - ۴- بیماری های محیطی شامل: سرمازدگی، گرمزدگی، بیماری های مرتبط با تغییر فشار مانند (غواصی)، غرق شدگی، هایپوترمی، هایپرترمی
 - ۵- مسمومیت ها شامل: استامینوفن، الکل، ضد افسردگی های سه حلقه ای، گاز مونوکسید کربن، اوبیوئید ها، مواد روانگردان، سموم دفع آفات نباتی، حشره کش ها، هیدروکربن ها، مسمومیت با قارچ ها.
 - ۶- آنافیالکسی
 - ۷- دیس ریتمی های شایع
- * در طی این دوره آموزشی آزمایشها و روشهای تشخیصی رایج دارای کاربرد در حیطه فعالیت بالینی پزشک عمومی، و نحوه درخواست و تفسیر نتایج این آزمایشها و روشها در اختلالات و بیماریهای شایع در شرایط اورژانس آموزش داده می شود.

پروسیجرهای ضروری در این بخش:

1. مانورهای پایه اداره راه هوایی
2. به کارگیری تجهیزات کمکی راه هوایی مانند : LMA , Airway Oral , Airway Nasal , BMV.
3. مراقبت اولیه بیماران ترومایی (primary care trauma)
4. احیای قلبی ریوی پایه BLS (شامل ماساژ قلبی، تنفس دهان به دهان، تنفس با ماسک، مانور هیملیخ و AED)
5. احیای قلبی ریوی پیشرفته و شوک الکتریکی
6. انجام و تفسیر نوار قلب و مانیتورینگ قلبی تنفسی
7. رگ گیری
8. سونداژ مثانه
9. تعبیه لوله نازوگاستریک
10. تزریقات زیر جلدی و عضلانی و وریدی
11. بی حرکت سازی اندام ها (آتل گیری) و ستون فقرات (بک بورد و کولار)
12. مراقبت از زخم (شست و شو، کمپرسیون، تورنیکه، بی حسی موضعی، پانسمان انواع ، زخم و کاربرد وسایل مورد نیاز جهت ترمیم و بخیه)

اقدامات عملی

۱ - اداره راه هوایی

الف - کارگذاری oral air way

ب- انجام ونتیلیاسیون با کمک BMV(Bag Mask Ventilation)

ج- انتوباسیون

2- احیاء قلبی ریوی

الف- فشردن قفسه سینه

ب- شوک الکتریکی

ج- مانیتورینگ قلبی

3- گرفتن نوار قلب

4-نمونه گیری آزمایش گازهای خونی

5-تزریقات

الف- وریدی

ب- داخل عضله

ج- زیر پوستی

6-رگ گیری

7-گذاشتن لوله نازوگاستریک

8-انجام شستشوی معده

9-سونداژمثانه

10- مراقبت از زخم

الف- شستشو وپانسمان

ب- بی حسی منطقه ای (Local)

ج- بخیه ساده

11- بی حرکت سازی اندام وستون فقرات

12- کنترل خونریزی خارجی